A TANÁCS (EU) 2022/99 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. január 25.)

a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Portugál Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról szóló (EU) 2020/1354 végrehajtási határozat módosításáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatokat mérséklő ideiglenes támogatást nyújtó európai eszköz (SURE) létrehozásáról szóló, 2020. május 19-i (EU) 2020/672 tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) Portugália 2020. augusztus 11-i kérelme alapján a Tanács az (EU) 2020/1354 végrehajtási határozattal ([2]) pénzügyi támogatást nyújtott Portugáliának legfeljebb 5 934 462 488 EUR összegű és legfeljebb 15 éves átlagos futamidejű hitel formájában annak érdekében, hogy kiegészítse Portugáliának a Covid19-járvány hatása, valamint az említett járványnak a munkavállalókat és önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következményei kezelésére irányulóan tett nemzeti intézkedéseit.

(2) A Portugália általi felhasználásra szánt hitel célja az (EU) 2020/1354 végrehajtási határozat 3. cikkében említett csökkentett munkaidős foglalkoztatás, hasonló intézkedések és egészségügyi vonatkozású intézkedések finanszírozása volt.

(3) A Covid19-világjárvány következtében Portugáliában a gazdaságilag aktív népesség jelentős része nem tudta folytatni tevékenységét. Ez a portugáliai közkiadások ismételt hirtelen és nagymértékű növekedéséhez vezetett a Portugália által végrehajtott új intézkedések, nevezetesen az olyan önfoglalkoztatók, egyéb szociális védelmi mechanizmusokhoz hozzáféréssel nem rendelkező munkavállalók és vezetők számára biztosított rendkívüli támogatási rendszer, akiknek a jövedelmét különösen érzékenyen érintette a Covid19-világjárvány, továbbá a művészek, szerzők, technikusok és más művészeti szakemberek szociális támogatási rendszere, valamint a nemzeti egészségügyi szolgálatnál további egészségügyi szakemberek felvétele és túlórák bevezetése tekintetében a világjárványhoz kapcsolódó kihívások kezelése érdekében.

(4) A Covid19-járvány és a Portugália által a járvány megfékezése érdekében 2020-ban és 2021-ben végrehajtott rendkívüli intézkedések, valamint a járvány társadalmi-gazdasági és egészségügyi következményei drámai hatást gyakoroltak és gyakorolnak továbbra is az államháztartásra. Portugália államháztartási hiánya 2020 végére elérte a bruttó hazai termék (GDP) 5,8 %-át, államadóssága pedig a GDP 135,2 %-át. A Bizottság 2021. őszi előrejelzése szerint Portugália államháztartási hiánya 2021-ben várhatóan a GDP 4,5 %-ára, államadóssága pedig 128,1 %-ára csökken, a GDP-je pedig 2021-ben várhatóan 4,5 %-kal nő.

(5) Portugália 2021. december 9-én felkérte az Uniót, hogy bővítse ki azon intézkedések jegyzékét, amelyekre az (EU) 2020/1354 végrehajtási határozat útján már pénzügyi támogatást nyújtott, annak érdekében, hogy további kiegészítéseket tegyen a Covid19-járvány hatásának, valamint a munkavállalókat és az önfoglalkoztatókat érintő társadalmi-gazdasági következmények kezelésére 2020-ban és 2021-ben tett nemzeti erőfeszítések vonatkozásában, különös tekintettel a (6) és (7) preambulumbekezdésben említett intézkedésekre.

(6) A Portugália 2021. december 9-i kérelmében említett december 31-i 75-B/2020. törvény és az azt követő január 25-i 19-A/2021. kormányrendelet rendkívüli támogatási rendszert vezetett be azon önfoglalkoztatók, egyéb szociális védelmi mechanizmusokhoz hozzáféréssel nem rendelkező munkavállalók és vezetők számára, akiknek a jövedelmét a Covid19-világjárvány különösen érzékenyen érintette. Az önfoglalkoztatók esetében az intézkedés az illető havi jövedelme – az utolsó negyedéves eredménykimutatás szerinti havi átlagjövedelem és a 2019. évi havi

([1]) HL L 159., 2020.5.20., 1. o.

([2]) A Tanács (EU) 2020/1354 végrehajtási határozata (2020. szeptember 25.) a Covid19-világjárvány miatt felmerülő szükséghelyzeti munkanélküliségi kockázatok mérséklése érdekében az (EU) 2020/672 rendelet alapján a Portugál Köztársaságnak nyújtandó ideiglenes támogatásról (HL L 314., 2020.9.29., 49. o.).

átlagjövedelem különbségeként számított – csökkenésének kétharmadával egyenlő juttatást biztosít, 501,16 EUR felső határral. Azon önfoglalkoztatók jogosultak támogatásra, akiknek jövedelme a 2020. március és december közötti időszakban 2019-hez képest legalább 40 %-kal csökkent.Az egyéb szociális védelmi mechanizmusokhoz hozzáféréssel nem rendelkező munkavállalók esetében az intézkedés a következőkről rendelkezik: i. munkavállalók esetében az 501,16 EUR havi referenciaérték és az adott háztartásban egy felnőttre jutó havi átlagbér különbségével egyenlő juttatás; vagy ii. önfoglalkoztatók esetében az illető havi jövedelme csökkenésének kétharmadával egyenlő juttatás az utolsó negyedéves eredménykimutatás szerinti havi átlagjövedelem és a 2019. évi havi átlagjövedelem között, 501,16 EUR felső határral. A vezetők esetében az intézkedés vagy az átlagos havi referenciajövedelemüknek megfelelő juttatást biztosít, ha az nem éri el Portugália szociális támogatási indexének (438,81 EUR 2021-ben) 1,5-szeresét, vagy az átlagos havi referenciajövedelmük kétharmadának megfelelő juttatást, ha az megegyezik az említett mutatóval, vagy meghaladja azt. Azok a vezetők támogathatók, akik a Covid19-világjárvány miatt ideiglenesen felfüggesztették vállalkozásuk üzleti tevékenységét, vagy a támogatás iránti kérelmet megelőző 30 napos időszakban az előző év azonos hónapjához vagy az időszakot megelőző két hónap havi átlagához képest legalább 40 %-os bevételkiesést szenvedtek el. A juttatás alsó határa minden esetben 50 EUR vagy a megfigyelt havi jövedelemcsökkenés 50 %-a, ha ez utóbbi a portugál szociális támogatási index 50 %-a és 100 %-a közé esik, illetve 219,40 EUR-ra, ha a jövedelemcsökkenés meghaladja az említett mutatót.

(7) A Portugália 2021. december 9-i kérelmében említett június 6-i 41/2020. minisztertanácsi állásfoglalás melléklete és az azt követő augusztus 3-i 180/2020. kormányrendelet és február 15-i 37-A/2021. kormányrendelet szociális támogatási rendszert vezet be a művészek, szerzők, technikusok és más művészeti szakemberek számára. A rendszer Portugália szociális támogatási indexével (438,81 EUR) megegyező összegű juttatásról rendelkezik.

(8) Portugália egy sor új egészségügyi vonatkozású intézkedést is bevezetett, amelyeket a Covid19-járvány kezelése érdekében hajtott végre, így különösen a (9) preambulumbekezdésben említett intézkedéseket.

(9) A Portugália 2021. december 9-i kérelmében említett március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet és az azt követő február 2-i 10-A/2021. törvényerejű rendelet a világjárványhoz kapcsolódó kihívások kezelésének elősegítése érdekében a nemzeti egészségügyi szolgálat vonatkozásában egészségügyi szakemberek felvételéről és túlórákról rendelkezett. Egyszerűsítették a munkavállalók nemzeti egészségügyi szolgálat általi, határozott idejű szerződéssel történő foglalkoztatásának alapjául szolgáló adminisztratív folyamatot, és a Covid19-világjárvány kezdete óta további orvosokat és ápolókat vettek fel. Ezen túlmenően a nemzeti egészségügyi szolgálat a Covid19-világjárvány kezelése érdekében felfüggesztette a köztisztviselők túlórákra vonatkozó jogszabályi határértékeket, és szükség esetén lehetővé tette a műszakok szakorvosok és ápolók által végzendő kiegészítő munka alkalmazásával történő megszervezését.

(10) Portugália teljesíti az (EU) 2020/672 rendelet 3. cikkében a pénzügyi támogatás igénylésére vonatkozóan meghatározott feltételeket. Portugália megfelelő bizonyítékot nyújtott be a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági hatásainak kezelése érdekében hozott nemzeti intézkedések következtében 2020. február 1. óta a tényleges és tervezett közkiadások 5 934 462 488 EUR-val emelkedtek. Ez hirtelen bekövetkezett és nagymértékű növekedést jelent, mivel összefügg olyan, a csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó, új nemzeti intézkedésekkel, amelyek a portugál vállalkozások és munkaerő jelentős hányadát érintik.

(11) Az (EU) 2020/672 rendelet 6. cikkének megfelelően a Bizottság konzultált a portugál hatóságokkal, és ellenőrizte a 2021. december 9-i kérelemben említett csökkentett munkaidős foglalkoztatáshoz és hasonló intézkedésekhez, valamint a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatos releváns egészségügyi vonatkozású intézkedésekhez közvetlenül kapcsolódó tényleges és tervezett kiadások hirtelen és nagymértékű növekedését.

(12) A Portugália kérelmében bejelentett egészségügyi vonatkozású intézkedések összege, beleértve a (9) preambulumbekezdésben említett további egészségügyi vonatkozású intézkedéseket is, 1 513 823 304 EUR-t tesz ki.

(13) Az (EU) 2020/1354 végrehajtási határozat útján már odaítélt pénzügyi támogatásnak ezért fedeznie kell a Portugália által végrehajtott, a (6), (7) és (9) preambulumbekezdésben említett új intézkedéseket is.

(14) E határozat nem sértheti a belső piac működésének torzulásaira vonatkozó bármely, különösen a Szerződés 107. és 108. cikke alapján lefolytatható eljárás eredményét. E határozat nem szünteti meg a tagállamokkal szembeni azon követelményt, hogy a Szerződés 108. cikke alapján értesítsék a Bizottságot a potenciális állami támogatás eseteiről.

(15) Portugáliának rendszeresen tájékoztatnia kell a Bizottságot a tervezett közkiadások végrehajtásáról annak érdekében, hogy a Bizottság fel tudja mérni, hogy milyen mértékben valósultak meg ezek a kiadások.

(16) A pénzügyi támogatás nyújtására vonatkozó határozat elfogadása során a Tanács – az egyenlő bánásmód, a szolidaritás, az arányosság és az átláthatóság elvének alkalmazása mellett – figyelembe vette Portugália meglévő és várható szükségleteit, valamint az (EU) 2020/672 rendelet alapján más tagállamok által már benyújtott vagy benyújtani tervezett pénzügyi támogatás iránti kérelmeket,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2020/1354 végrehajtási határozat a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*3. cikk*

Portugália a következő intézkedéseket finanszírozhatja:

a) a munkaszerződéseknek a munkavégzés ideiglenes megszakítása vagy a rendes munkaidő csökkentése révén történő fenntartásának támogatása a február 12-i 7/2009. sz. törvény 298–308. cikkében előírtak szerint;

b) a munkaszerződéseknek a munkavégzés ideiglenes megszakítása vagy a rendes munkaidő csökkentése révén történő fenntartásához nyújtott új és egyszerűsített különleges támogatás a március 26-i 10-G/2020. törvényerejű rendelet és a december 31-i 75-B/2020. törvény 142. cikkével módosított, június 19-i 27-B/2020. törvényerejű rendelet 2. cikke szerint;

c) speciális szakképzési programok támogatása a március 26-i 10-G/2020. törvényerejű rendelet 5. cikkének (2) bekezdése, valamint 7–9. cikke szerint, a munkaszerződéseknek a munkavégzés ideiglenes megszakítása vagy a rendes munkaidő csökkentése révén történő fenntartása érdekében;

d) a vállalkozások gazdasági tevékenységének újrakezdéséhez nyújtott új, különleges támogatás a június 19-i 27-B/2020. törvényerejű rendelet 4. cikkének (1)–(7) és (10)–(12) bekezdésében, valamint 5. cikkében, valamint a július 30-i 46-A/2020. törvényerejű rendeletnek a január 15-i 6-C/2021. törvényerejű rendelet 4. cikkével kiegészített 14-A. cikkében előírtak szerint és a május 14-i 102-A/2021. kormányrendeletben meghatározottaknak megfelelően;

e) új jövedelemstabilizáló pótlék azon munkavállalók számára, akik a munkavégzés ideiglenes megszakítása vagy a rendes munkaidő csökkentése révén a munkaszerződések fenntartásához nyújtott, az a), b) vagy c) pontban említett támogatási rendszerek hatálya alá tartoznak, az augusztus 14-i 58-A/2020. törvényerejű rendelettel módosított, június 19-i 27-B/2020. törvényerejű rendelet 3. cikkében előírtak szerint;

f) a munkaszerződéseknek a munkavégzés ideiglenes megszakítása vagy a rendes munkaidő csökkentése révén történő fenntartásához nyújtott új és progresszív különleges támogatás a december 31-i 75-B/2020. törvény 142. cikkével módosított július 30-i 46-A/2020. törvényerejű rendeletben előírtak szerint;

g) az önfoglalkoztatóknak, az informális munkavállalóknak és az ügyvezető tagoknak nyújtott új különleges támogatás a május 7-i 20-C/2020 törvényerejű rendelet 5. cikkével módosított március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 26–28-A. cikkében, valamint a július 24-i 27-A/2020. törvény 3. cikkével kiegészített, március 31-i 2/2020. törvény 325-G. cikkében előírtak szerint;

h) családi támogatás a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 23. cikkének megfelelően azon munkavállalók számára, akik 12 év alatti gyermekeik vagy más eltartottjaik támogatásának szükségessége miatt nem tudnak dolgozni;

i) a szakképzések szüneteltetése nyomán az oktatók munkaszerződéseinek fenntartásához nyújtott különleges támogatás a március 17-i 3485-C/2020. kormányrendeletben, az április 10-i 4395/2020. kormányrendeletben és a május 28-i 5897-B/2020. kormányrendeletben előírtaknak megfelelően;

j) regionális foglalkoztatási intézkedések az Azori-szigetek autonóm régióban az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának április 8-i 97/2020. határozata, az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának április 28-i 120/2020. határozata, az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának május 5-i 128/2020. határozata, az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának május 5-i 129/2020. határozata, az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának július 15-i 195/2020. határozata, az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának július 15-i 196/2020. határozata és az Azori-szigetek regionális kormánya Tanácsának július 17-i 200/2020. határozata alapján;

k) regionális foglalkoztatási intézkedések Madeira autonóm régióban a madeirai regionális kormány március 13-i 101/2020. sz. határozata, valamint a madeirai regionális kormány elnökhelyettesi hivatala és a társadalmi befogadással és polgársággal foglalkozó regionális titkárság április 22-i 133-B/2020. rendelete alapján;

l) juttatás a megelőző karanténba helyezett alkalmazottak és önfoglalkoztatók számára a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 19. cikkében, valamint a július 24-i 27-A/2020. törvény 3. cikkével kiegészített, március 31-i 2/2020. törvény 325-F. cikkében előírtak szerint;

m) betegségi támogatás a koronavírussal fertőzöttek számára a március 3-i 2875-A/2020 kormányrendeletben, a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 20. cikkében, valamint ajúlius 24-i 27-A/2020. törvény 3. cikkével kiegészített, március 31-i 2/2020. törvény 325-F. cikkében előírtak szerint;

n) a munkahelyeken, a portugál Egészségügyi Főigazgatóság által kibocsátott, 2020. május 14-én módosított május 6-i 012/2020. számú előírás és a 2020. június 23-án módosított július 10-i 013/2020. számú előírás alapján mindenekelőtt a közkórházakban, továbbá a szakminisztériumokban, települési önkormányzatokban, valamint az Azori-szigetek és Madeira autonóm régióban használandó egyéni védőeszközök beszerzése a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 3. cikkében előírtak szerint;

o) iskolahigiéniai kampány, a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 9. cikkében előírtak szerint;

p) a közkórházak betegeinek és dolgozóinak, valamint az idősotthonok és gyermekgondozási létesítmények alkalmazottainak Covid19-tesztelése, különösen a portugál Egészségügyi Főigazgatóság által kibocsátott, 2020. május 14-én módosított május 6-i 012/2020. számú előírásban, valamint a 2020. június 23-án módosított július 10-i 013/2020. számú előírásban előírtak szerint;

q) a nemzeti egészségügyi szolgálat Covid19-világjárvány elleni küzdelemben részt vevő alkalmazottai számára fizetendő új különleges kompenzáció, a július 24-i 27-A/2020. törvény 3. cikkével és a december 31-i 75-B/2020. törvény 291. cikkével kiegészített március 31-i 2/2020. sz. törvény 42-A. cikkében előírtak szerint;

r) azon önfoglalkoztatók, egyéb szociális védelmi mechanizmusokhoz hozzáféréssel nem rendelkező munkavállalók és vezetők számára biztosított rendkívüli támogatási rendszer, akiknek a jövedelmét különösen érzékenyen érintette a Covid19-világjárvány, a december 31-i 75-B/2020. törvény 156. cikkében előírtak szerint, az említett cikk (2) bekezdésének c)–f) pontjában meghatározott, a január 25-i 19-A/2021. kormányrendeletben pontosított feltételekre is figyelemmel;

s) a művészek, szerzők, technikusok és más művészeti szakemberek szociális támogatási rendszere a június 6-i 41/2020. minisztertanácsi határozat mellékletének 2.5.1. pontja szerinti, az augusztus 3-i 180/2020. kormányrendelet 10–12. cikkében részletesebben meghatározott, valamint a február 15-i 37-A/2021. kormányrendelet mellékletének 5–7. cikkével kiterjesztett előírásnak megfelelően;

t) további egészségügyi szakemberek felvétele és túlóra a nemzeti egészségügyi szolgálatnál a világjárványhoz kapcsolódó kihívások kezelésének elősegítése érdekében, a március 13-i 10-A/2020. törvényerejű rendelet 6. cikkében és a február 2-i 10-A/2021. sz. törvényerejű rendelet 4–8. cikkében előírtak szerint.";

2. A 4. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*4. cikk*

(1) Portugália 2021. március 30-ig, majd azt követően hathavonta tájékoztatja a Bizottságot a tervezett közkiadás végrehajtásáról mindaddig, amíg a tervezett közkiadást teljes mértékben végre nem hajtották.

(2) Amennyiben a 3. cikkben említett intézkedések a tervezett közkiadásokon alapulnak, és az e határozatot módosító végrehajtási határozat tárgyát képezték, Portugália az említett módosító végrehajtási határozat elfogadásától számított hat hónapon belül, majd azt követően hathavonta tájékoztatja a Bizottságot a tervezett közkiadás végrehajtásáról mindaddig, amíg a tervezett közkiadást teljes mértékben végre nem hajtották."

2. cikk

Ennek a határozatnak a Portugál Köztársaság a címzettje.

Ez a határozat azon a napon lép hatályba, amelyen a címzettet e határozatról értesítették.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
C. BEAUNE